

باسمه تعالی

پرسش نامه مرحله سوم دوره غیر حضوری
سیری در نهج البلاغه
(ویژه اساتید)

کتاب شریف نهج البلاغه

حکمت ۳۱۷ تا ۴۸۰

معاونت آموزشی تربیتی جامعه الزهراء سلام الله علیها

اداره کل امور تربیتی

اداره قرآن و حدیث

باسمه تعالی

قال علی علیه السلام:

«ای مردم! چراغ دل را از نور گفتار گوینده با عمل روشن سازید و ظرف های جان را از آب زلال چشمه هایی که از آلودگی ها پاک است، پُر نمایید...».

نهج البلاغه خطبه ۱۰۵

اداره قرآن و حدیث با همکاری اداره امور تربیتی جامعه الزهراء سلام الله علیها در راستای ترویج نهج البلاغه خوانی و انس با این کتاب سترگ و با هدف گسترش دامنه مطلعان و مبلغان معارف و فرهنگ علوی، دومین دوره غیرحضورى نهج البلاغه خوانی با عنوان «سیری در نهج البلاغه» را برگزار می نماید:

منبع: نهج البلاغه، حکمت ۳۱۷ تا ۴۸۰

شیوه دریافت سؤالات:

- ✓ آملی تناثر طبقه ۴ شهید بهشتی (ره)، درس اخلاق اساتید
- ✓ سایت جامعه الزهرا سلام الله علیها به نشانی jz.ac.ir
- ✓ کانال جامعه الزهرا سلام الله علیها @jz_news در سروش
- ✓ کانال اساتید جامعه الزهرا سلام الله علیها در سروش @asatid2159

مهلت تحویل پاسخنامه: ۹۷/۱۰/۲۰

روش تحویل پاسخنامه:

- آملی تناثر طبقه ۴ شهید بهشتی (ره)، درس اخلاق اساتید
- ارسال پاسخنامه تایپ شده یا pdf به پست الکترونیکی hadith@jz.ac.ir

شماره تماس: ۳۲۱۱۲۳۵۵

مقدمه:

نهج البلاغه از دیدگاه بزرگان اهل سنت

ابن ابی‌الحدید معتزلی، دانشمند، مورخ و شارح نهج البلاغه:

«امام علی علیه‌السلام پیشوا و سرور سخنوران و بلغاست، کلام او را به حق از سخن خداوند فروتر و از کلام مخلوق فراتر دانسته‌اند. ارزش سخنان او را همین نشانه بسنده است که فنون سخنوری و نویسندگی را همگی مردم از او آموخته‌اند.» (مقدمه‌ی شرح نهج البلاغه، ابن ابی‌الحدید)

شیخ محمد عبده، دانشمند و مفتی اهل سنت:

«در میان دانشمندان و سخن‌شناسان زبان و ادبیات عرب کسی نیست که به عظمت امام علی علیه‌السلام اعتراف نکند. کلام امام علی بن ابیطالب علیه‌السلام، پس از کلام خدای متعال و پیغمبرش صلی‌الله‌علیه‌وآله و سلم شریف‌ترین و برترین سخن و سرشارترین کلام از لحاظ مواد و دارای بهترین شیوه است و بیشترین معانی و محتوا را دارد.» (مقدمه‌ی شرح نهج البلاغه، عبده)

شیخ محمد عبده در مقامی دیگر می‌نویسد:

«نهج البلاغه با مطالبی که در بردارد می‌تواند هدفهای هر نویسنده و گوینده‌ای را تأمین کند. در این کتاب «ترغیب، تنفر، سیاست، جدل، اصول تمدن، حقوق متقابل اجتماع و رهبر، قوانین عدالت و پند و نصیحت» وجود دارد و هیچ اندیشه و خواسته‌ای بر دل انسان نمی‌گذارد جز آنکه بهتر و کامل‌ترش در این کتاب یافت می‌شود.» (همان مدرک)

استاد ناصیف یازجی (ادیب و شاعر لبنانی):

«اگر بخواهی از لحاظ علم و ادب و انشاء بر رقیبان برتری جویی، باید قرآن و نهج البلاغه را حفظ کنی.» (مصادر نهج البلاغه، عبدالزهره حسینی، ص ۹۹)

«مهارت من در فن نویسندگی در اثر مطالعه و بررسی قرآن کریم و خطبه‌های شیوای نهج البلاغه بود، زیرا این دو کتاب با عظمت گنج بی‌پایان زبان عربی و ذخیره‌ی جاودانه ادب‌جویان است و محال است که یک نفر ادیب لغت عربی بدون این که شب‌ها را تا سحر به مطالعه و غور و بررسی این دو کتاب و اندیشه در بهترین اسلوب‌های آن مشغول باشد، نیازمندی خود را برطرف نماید.» (پیرامون نهج البلاغه، ص ۷۳)

«... نهج البلاغه، که حاوی خطبه‌های علی بن ابیطالب است، پرتوی از نور سخن الهی دارد و خورشیدی است که با فصاحت منطق نبوی می‌درخشد.» (مصادر نهج البلاغه، ص ۹۷)

راهنمای دوره:

- با خلوص نیت و با طهارت سرسفره نهج البلاغه بنشینیم؛ خواهیم دید همانطور که خود وعده داده اند ما را از چشمه سار علم و معرفت خویش خواهند چشانند.
- در این طرح نیاز به کتب شرح و تفسیر نداریم چون هدف آشنایی با کلام حضرت است.
- اگر در حین مطالعه به سوال برخورد کردید تامل نمایید؛ با مطالعه بیشتر در حکمتها، نامه‌ها و خطبه‌ها به پاسخ سوال دست می‌یابید؛ و در صورت لزوم با مراجعه به فهرست موضوعی انتهای ترجمه مرحوم دشتی در موضوع مدنظران با کمک نهج البلاغه به جواب سوالتان خواهید رسید.
- در دور اول قرائت نهج البلاغه برخلاف آنچه گفته شده که نهج البلاغه سنگین و مشکل است، در می‌یابیم بیش از ۷۰ درصد نهج البلاغه حتی برای نوجوانان و عوام قابل فهم است.
- می‌توانیم با تشکیل حلقه‌ای از اعضای خانواده، دوستان و علاقه‌مندان برای تشکیل جلسه معرفی نهج البلاغه خوانی اقدام کنید.
- شروع خواندن از حکمتها (خواندن از آسان به سخت، حکمتها کاربردی تر و آسان تر است و این مجال را به ما خواهد داد تا با ادبیات و سیاق کلام حضرت آشنا شویم)؛ خواندن نامه‌ها از آخر به اول خواندن خطبه‌ها از آخر به اول.

سوالات مرحله سوم نخب البلاغه (حکمت ۳۱۷ تا ۴۸۰)

سوالات تستی

۱) کدام یک از گزینه های زیر طبق بیان امیرالمومنین علی علیه السلام "بیم دهنده ای دلسوز" است؟

الف) مرگ ب) قرآن کریم ج) برادر دینی د) عبرت از حوادث

۲) امیرالمومنین علیه السلام، "سوال کردن به قصد اثبات قدرت علمی خود و به چالش کشیدن شخص مقابل" را چه می نامند؟

الف) سوال تفقهی ب) سوال امتحانی ج) سوال تعنتی د) سوال تشخیصی

۳) "آرزوهای طولانی" باعث نابودی و انحراف چه کسانی شد؟

الف) خوارج ب) طلحه و زبیر ج) معاویه د) مردم آخرالزمان

۴) کمترین حق خداوند بر بندگانش چیست؟

الف) به وحدانیت او ایمان داشته باشند. ب) اهل بیت علیهم السلام را دوست بدارند.

ج) با نعمتهای الهی گناه نکنند. د) حق الناس را رعایت کنند.

۵) ترجمه ی دقیق کلمه "وَزَعَهُ" در حکمت مقابل چیست: السُّلْطَانُ وَرَعَهُ اللهُ فِي أَرْضِهِ؟

الف) نماینده ب) خادم ج) پاسبان د) کارگزار

۶) نام دو شریک همیشگی انسان در زندگی اش را کدام گزینه می باشد؟

الف) وارث و حوادث روزگار ب) بیماری و خرج اهل و عیال

ج) حقوق مالی شرعی و حقوق مردم د) وارث و طلبکار

۷) این روایت شریف را با گزینۀ مناسب تکمیل کنید: زینة الفقیر و زینة الغنی؟

- الف) صبر - انفاق
ب) شکر - قناعت
ج) عفاف - شکر
د) قناعت - سخاوت

۸) بالاترین بی نیازی چیست؟

- الف) قناعت بر روزی
ب) یأس از دارای مردم
ج) توکل بر لطف خدا
د) داشتن روزی حلال و مستمر

۹) شدیدترین گناهان کدام است؟

- الف) گناهی که دل را سخت کند
ب) گناهی که صاحبش آن را کوچک بداند
ج) ظلمی که بر بی گناهی روا دانسته شود
د) حق یتیمی که به زور ستانده شود

۱۰) علت "زیاد اشتباه کردن" از نظر امیرالمومنین علی علیه السلام چیست؟

- الف) غفلت زیاد
ب) زیاد حرف زدن
ج) شوخی زیاد کردن
د) عادت کردن به مال حرام

۱۱) کسی که به دنیای حرام عشق بورزد چه ثمره ای را در دنیا به دست خواهد آورد؟

- الف) غم و اندوه بسیار
ب) دوری از یاران باوفا
ج) دچار شدن به سوءظن
د) ظلم مداوم به زیردستان

۱۲) کارسازترین شفیع انسان کدام می باشد؟

الف) اهلیت علیهم السلام و رسول خداصلی الله علیه و آله

ب) عمل صالح
ج) توبه
د) دعای خیر برادران

۱۳) تمام کارهای نیکو و جهاد در راه خدا در برابر چونان قطره ای در برابر دریای موج است؟

الف) امر به معروف و نهی از منکر
ب) کسب روزی حلال
ج) اعتقاد به توحید و یگانگی خدا
د) دفاع از اهلیت پیامبرصلوات الله علیهم

۱۴) چه چیزی عامل مهم در "تندرستی بدن" می باشد؟

الف) روزه
ب) تقوای دل
ج) دوری از اضطراب
د) داشتن همسر و فرزندان موافق

۱۵) دو خصلت ناپایدار که ارزش دل بستن ندارد، کدام هستند؟

الف) مال دنیا - اقوام زیاد
ب) عشیره - برادران دینی
ج) مقام - آبرو
د) تندرستی - توانگری

سوالات تشریحی

۱۶) فقر و تهیدستی چه آثاری در زندگی دارد؟

۱۷) رابطه ی بین حاکم و مشاورش چگونه باید باشد؟

۱۸) دلایل انحراف خوارج از صراط مستقیم چه بود؟

۱۹) صفات و خلقیات زیبایی مومن را بیان کنید؟

۲۰) تملق و ستایش دیگران چند نوع دارد؟

۲۱) کم بودن شرم و حیا زمینه ساز بروز چه رذایل و عواقبی می شود؟

۲۲) احمق واقعی چه کسی است؟

۲۳) علامتهای انسان های ستمکار را بیان کنید؟

۲۴) حالت انسان در مواجهه با نعمت های الهی چگونه باید باشد؟

۲۵) روش دعا کردن را طبق بیان امیر المومنین علی علیه السلام بیان کنید؟

۲۶) مومن چگونه با دنیا تعامل می کند؟

۲۷) چند نمونه از پیشگویی های امیرالمومنین علی علیه السلام درباره مردمان آخرالزمان را بیان کنید؟

۲۸) عوامل استحکام دین و دنیای مردم چیست؟

۲۹) رازداری و حفظ زبان از هر سخن چه ضرورتی دارد؟

۳۰) روش مدیریت زمان و برنامه ریزی زندگی شخص مومن باید چگونه باشد؟

۳۱) حقوق متقابل فرزند و پدر را بیان کنید؟

۳۲) تفسیر ذکر شریف: «لَا حَوْلَ وَ لَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ» را طبق فرمایش امیرالمومنین علیه السلام بیان کنید؟

۳۳) توصیه امیرالمومنین علیه السلام به فرزندشان امام حسن علیه السلام درباره دنیای حرام چه بود؟

۳۴) شرایط توبه و استغفار را بیان کنید؟

۳۵) کسی که خود را اصلاح کند و برای دینش کار کند چه ثمراتی را خواهد دید؟

۳۶) انواع شکایت از دنیا را بیان کنید؟

۳۷) پنج مورد از ویژگی های اولیاء الله را بیان کنید؟

۳۸) تعریف "زهد" از نظر امیرالمومنین علی علیه السلام چه می باشد؟

۳۹) نشانه های ایمان به خدا که در سخن گفتن آشکار می شود کدام است؟

۴۰) عفت و پاکدامنی از نظر امیرالمومنین علی علیه السلام چه ارزش و فضیلتی دارد؟

با توجه به مطالب مقدمه پاسخ دهید:

۴۱) طبق گفته یکی از بزرگان اهل سنت راه برتری جستن در بین رقیبان در علم و ادب و دانش

چیست؟

در پناه حضرت صاحب الامر علیه السلام زبر الشریف پانزده موفق باشید.

پاسخنامه سوالات تستی مسابقتی:

نام و نام خانوادگی:

کد استاد:

سوال	الف	ب	ج	د	سوال	الف	ب	ج	د
۱					۲۱				
۲					۲۲				
۳					۲۳				
۴					۲۴				
۵					۲۵				
۶					۲۶				
۷					۲۷				
۸					۲۶				
۹					۲۷				
۱۰					۳۰				
۱۱					۳۱				
۱۲					۳۲				
۱۳					۳۳				
۱۴					۳۴				
۱۵					۳۵				
۱۶					۳۶				
۱۷					۳۷				
۱۸					۳۸				
۱۹					۳۹				
۲۰					اللهم صل على محمد و آل محمد				